

DET KONGELIGE HOFF THE ROYAL COURT

RETNINGSLINJER FOR INNKJØP VED DET KONGELIGE HOFF

Disse retningslinjene gjelder generelt ved alle anskaffelser av varer og tjenester ved Det kongelige hoff (DKH) for midler bevilget over Civillisten.

Generelt

Det kongelige hoff er ikke omfattet av lov om offentlige anskaffelser eller tilhørende forskrifter. Bakgrunnen for at Det kongelige hoff ikke er omfattet av anskaffelsesreglene, er blant annet knyttet til den posisjonen H.M. Kongen og hans hoff er gitt i Grunnloven og i norsk konstitusjonell tradisjon.

Det kongelige hoff bistår Kongefamilien med de fleste deler av deres virksomhet. Vår virksomhet er således tett sammenvevet med Kongefamiliens, enten det er tale om den offisielle virksomheten eller deres private liv og virke. Dette medfører at det i forbindelse med Det kongelige hoffs innkjøpsarbeid vil kunne oppstå situasjoner som er spesielt utfordrende med hensyn til blant annet vern av Kongefamiliens privatliv og sikkerhet, og som fordrer at det tas særlige hensyn.

Det er viktig for Det kongelige hoff å sikre at den bevilgningen vi mottar fra Stortinget forvaltes med integritet og effektivitet, slik at allmennheten har tillitt til at våre anskaffelser skjer på en måte som tjener både Kongehuset og samfunnet best mulig. Vi besluttet derfor i 2004 at våre anskaffelser som hovedregel skal gjennomføres i samsvar med det som følger av anskaffelsesregelverket. Ved praktiseringen av dette prinsippet, er det en overordnet målsetning å finne en god balanse mellom de hensyn som knytter seg til virksomheten ved Det kongelige hoff og de hensyn som begrunner anskaffelsesreglene.

Det kongelige hoff skal opptre som en profesjonell aktør i markedet

Ved gjennomføring av innkjøp skal Det kongelige hoff opptre på en slik måte at vi i markedet generelt og av våre leverandører spesielt oppfattes som en profesjonell aktør som kjenner godt til lover og retningslinjer, rettigheter og plikter i innkjøpssammenheng.

Vi skal ha fokus på å ha konkurransedyktige priser og betingelser, men ikke utnytte vår posisjon

Vi skal ha regelmessig og profesjonell kontakt med leverandørene.

Det kongelige hoff skal stille krav til leverandørene

Det kongelige hoff skal ha fokus på tilfredsstillende etiske standarder hos leverandører og underleverandører. Våre leverandører skal ikke ha brudd på grunnleggende humanitære prinsipper, krenkelser av menneskerettigheter, korrupsjon e.l. eller alvorlige miljødeleggelse innenfor sin virksomhet.

Våre leverandører skal oppfylle alle relevante HMS-krav, og skal være lovlig organisert i henhold til gjeldende skatte- og arbeidsmiljøregelverk når det gjelder ansattes faglige og sosiale rettigheter.

Leverandører skal undertegne egenerklæringer knyttet til etiske og sosiale forhold og vandel.

Våre leverandører skal gjøres kjent med og forholde seg til Det kongelige hoffs etiske retningslinjer.

Miljø

Det kongelige hoff skal så langt som mulig velge de miljømessig beste løsningene ved kjøp av varer og tjenester. I denne vurderingen er det viktig at hele produktets livsløp, inkludert avhending, blir tatt hensyn til.

Leverandørene skal undertegne en egenerklæring knyttet til miljøkrav

Innkjøp skal gjennomføres på en kostnadseffektiv måte

Det kongelige hoff har utarbeidet standarddokumenter og verktøy knyttet til innkjøpsprosessen som skal sikre at denne gjennomføres effektivt, samtidig som resultatet har tilfredsstillende kvalitet.

- Vi skal så langt det er mulig sikre konkurransedyktige betalingsbetingelser, normalt 30 dager.
- Vi skal ha fokus på riktig kvalitet i forhold til behov og pris
- Vi skal vurdere driftskostnader og følgekostnader ved større kjøp
- Vi skal ha konkurransedyktige service- og garantibetingelser
- Vi skal velge det tilbudet som etter en totalvurdering, er best for Det kongelige hoff (innkjøpspris, kvalitet, service/garanti, driftskostnader, sikkerhet for levering etc.)
- Vi skal stille kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier som er tilpasset behovet i den enkelte anskaffelsen
- Vi skal så langt det er hensiktsmessig samordne kjøp på tvers av avdelinger/seksjoner og utesteder.
- Vi skal ha halvårlige felles innkjøpsmøter for evaluering av innkjøpsprosessen og leverandører, samt diskusjon av felles utfordringer
- Vi skal ha særlig oppmerksomhet på lange leverandørforhold, og skal så langt som mulig sørge for at løpende kontrakter jevnlig konkurranseutsettes

Ulike kategorier av innkjøp

Anskaffelser ved Det kongelige hoff kan deles inn i tre kategorier, basert på følgende terskelverdier:

- I. *Innkjøp med en antatt verdi opp til NOK 100 000 eks. mva.*
  - Direkte kjøp kan benyttes.
  - Dersom det er sannsynlig at det kan oppnås vesentlig bedre betingelser ved å innhente flere tilbud, bør dette gjennomføres også for kjøp under nevnte verdi. Den eventuelle gevinsten må imidlertid stå i forhold til ressursbruken. Vurderingen foretas av den som har innkjøpsfullmakten
  - Det skal i alle tilfeller utvises god innkjøpsskikk
- II. *Innkjøp med en antatt verdi på NOK 100 000 eks. mva. eller høyere*
  - Skal som hovedregel skje etter konkurranse mellom minst tre kvalifiserte tilbydere for å sikre konkurransedyktige betingelser
- III. *Innkjøp med en antatt verdi på NOK 1 300 000 eks. mva. eller høyere*
  - Skal som hovedregel skje etter åpen kunngjøring av konkurranse (sml. FOA del II og III)
  - Nærmere beskrivelse av fremgangsmåten ved kjøp over nevnte verdi fremgår av et eget bilag.

Beregningen av anskaffelsens verdi skal skje etter de prinsipper som følger av forskrift om offentlige anskaffelser (FOA). Dette betyr blant annet at innkjøp ikke kan deles opp for å omgå terskelverdiene.

Det skal føres innkjøpsprotokoll for alle anskaffelser innen kategori II eller III. Det kongelige hoff har utarbeidet standardiserte innkjøpsprotokoller som gjelder innenfor hver av de nevnte kategoriene. For anskaffelser innen kategori I, er det kun nødvendig å føre innkjøpsprotokoll dersom det foreligger særlige forhold knyttet til innkjøpet.

Det skal så langt det passer benyttes standardiserte konkurransegrunnlag for anskaffelser innen henholdsvis kategori II og III

Fullmakter til å foreta innkjøp

Avdelingsledere og medarbeidere som er tildelt særskilt innkjøpfullmakt, kan foreta innkjøp innenfor sitt fastsatte budsjett og hensyntatt de føringer som er fastsatt i budsjettprosessen og som ellers følger av fullmakten. Følgende begrensninger gjelder imidlertid i alle tilfeller:

- Innkjøp innenfor kategori II skal alltid godkjennes av sjef hoffets stab i samråd med jurist, dersom det ikke avholdes forutgående konkurranse mellom minst tre tilbydere.
- Innkjøp innenfor kategori III, skal alltid godkjennes av sjef hoffets stab.

- Inngåelse av rammeavtaler, skal alltid godkjennes av sjef hoffets stab. Avrop under eksisterende rammeavtaler trenger ikke særskilt godkjenning, med mindre det overstiger terskelverdien i kategori III ovenfor.
- Innkjøp innenfor kategori III skal alltid godkjennes av sjef hoffets stab i samråd med jurist, dersom det skal gjennomføres uten forutgående kunngjøring (sml. FOA del II og III).

Ovennevnte krav gjelder uavhengig av type vare eller tjeneste som anskaffes. Alle godkjenninger skal være skriftlige og gjenfinnbare.

Avtaler skal uavhengig av verdi alltid være skriftlige og signeres av person som har fullmakt til å signere på vegne av Det kongelige hoff.

Nærmere retningslinjer

Det kongelige hoff skal legge til rette for at anskaffelser som hovedregel kan gjennomføres etter prosedyrereglene i FOA. Det vil i enkelte tilfeller kunne gis anledning til avvik fra disse reglene. Slike avvik skal imidlertid generelt søkes begrenset, og de skal i alle tilfeller være proporsjonale, saklige og nødvendige:

- Proporsjonalitet: Jo høyere antatt verdi den aktuelle anskaffelsen har, jo større varsomhet bør utvises.
- Saklighet: Eventuelle avvik fra FOA må være begrunnet i saklige hensyn
  - Hensynet til vern av Kongefamiliens privatliv vil kunne gjøre seg gjeldende ved innkjøp. Dette kan blant annet tenkes hvor det er tale om innkjøp av varer eller tjenester som er så vidt sterkt knyttet til Kongefamilien (privat) at hensynet til diskresjon og/eller autonomi tilsier at det må vurderes hvorvidt det er naturlig eller nødvendig å foreta avvik.
  - For innkjøp til sikkerhetsformål gjelder som utgangspunkt forskrift om sikkerhetsanskaffelser (FOSA). Sikkerhetsmessige hensyn vil imidlertid kunne gjøre seg gjeldende ved innkjøp, uten at det nødvendigvis innbefatter opplysninger som er graderte i sikkerhetslovens forstand. Erfaringsmessig vil dette ofte oppstå i skjæringspunktet mot Kongefamiliens private liv og virke eller i forbindelse med programvirksomheten.
  - Særlige forhold knyttet til et innkjøp kan i særskilte tilfeller begrunne avvik fra FOA, f.eks. fare for vesentlige driftsulemper (f.eks. i forbindelse med programvirksomheten) eller forhold av strengt driftsintern karakter, forhold som er et utslag av eller for øvrig har sammenheng med de særlige hensyn som begrunner at Det kongelige hoff ikke er omfattet av anskaffelsesreglene, se ovenfor. Adgangen til å gjøre avvik på grunn av slike særlige forhold forutsettes å være snever.
- Nødvendighet: Avvik skal kun skje i den utstrekning det er påkrevet for å ivareta det aktuelle hensynet.
  - I de tilfeller anskaffelsesreglene inneholder unntaksbestemmelser som er tilstrekkelige til å ivareta hensynet til f.eks. privatliv, skal disse primært benyttes.

- I de tilfeller det vil være tilstrekkelig å begrense beskrivelser i konkurransedokumentene, pålegge tilbyderne/leverandørene taushetsplikt osv. skal dette primært gjøres.
- Det må alltid foretas en konkret vurdering
- Konkurransen skal i alle tilfeller etterstrebes

Eventuelle avvik fra anskaffelsesreglene skal alltid begrunnes i anskaffelsesprotokollen og det skal være gitt skriftlig godkjenning fra sjef hoffets stab i samråd med jurist.

*****